

Beleidsplan actief burgerschap

Vanaf 1 september 2006 zijn de scholen verplicht aandacht te besteden aan het thema 'burgerschap'.

Zie hiervoor ook de nieuwe kerndoelen.

In de wet op het primair onderwijs staat nu dat het onderwijs:

- er van uit gaat dat leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving
- gericht is op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie
- gericht is op het kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdsgenoten

Visie CBS 'It Harspit':

Binnen onze school zien we burgerschap niet als een vak apart, maar een manier van omgaan met kinderen en lesgeven, waarbij kinderen uitgedaagd worden om na te denken over hun rol als burger in de Nederlandse samenleving. (*participatie*)

Aandacht besteden aan burgerschap betekent kinderen het belang leren van democratie, participatie en identiteit in de Nederlandse samenleving.

Deze samenleving kent veel verschillende culturen en religies (*identiteit*) en juist daarom is het van belang kinderen al vroeg hun verantwoordelijkheid in deze *democratische* samenleving te leren nemen.

Binnen onze school onderscheiden we 6 niveaus waarop burgerschap gestalte krijgt.

1. Identiteitsvorming aan de hand van levensbeschouwing

Vanuit onze Christelijke levenshouding besteden wij aandacht aan gebed, verhalen, Christelijke vieringen. Onze identiteit komt verder tot uiting in manier waarop we met elkaar omgaan.

2. De school als samenleving

Onze school is een gemeenschap op zichzelf, waar kinderen leren omgaan met de diversiteit en ingewikkelde verhoudingen in de samenleving. Omgaan met elkaar in een veilige sfeer is een belangrijke voorwaarde. Binnen dit kader hanteren we school- en groepsregels en zijn wij medeverantwoordelijk voor elkaar, het materiaal en ons schoolgebouw.

3. De school als pedagogisch normatief instituut.

We vinden het van groot belang het normbesef bij onze kinderen ook op school te ontwikkelen. Wel zijn we ons ervan bewust dat hier ook een grote taak voor de ouders is weggelegd.

Discriminerende opmerkingen worden niet getolereerd. In de groepen wordt gesproken over meningen en opvattingen. We leren de kinderen ook verantwoordelijk te zijn voor de eigen mening.

4. De school middenin de samenleving

Onze school is geen eiland in de samenleving, maar wil juist in de wijk (of dorpsgemeenschap) een rol spelen. Maatschappelijke betrokkenheid wordt hierdoor vergroot.

Er zijn contacten met (sport)verenigingen, kerken, dorpshuis enz. Leerlingen zijn bij deze contacten vaak actief betrokken. Kinderen zetten zich o.a. vrijwillig in voor acties, een voorbeeld hiervan is de actie van de stichting kinderpostzegels of "Schaatsen voor water".

5. Kennis van en discussie over politieke en maatschappelijke praktijken.

Hier gaat het om het verwerven van de kennis hoe een democratisch systeem in elkaar zit. We maken veel gebruik van de actuele gebeurtenissen. Een niet te missen kans is altijd het bespreken van onze democratie ten tijde van verkiezingen.

Daarnaast besteden we aandacht aan het herdenken van slachtoffers van (oorlogs)geweld.

6. Europees en wereldburgerschap.

Burgerschapsvorming heeft niet alleen te maken met burger zijn in Nederland, maar ook met het samenleven in Europa en de wereld. We kijken op verschillende manieren over de grens om zo bij leerlingen het besef te ontwikkelen dat we niet alleen in Nederland maar in breder verband leven.

Burgerschap komt op de volgende wijzen in de praktijk structureel aan bod:

1. Bij het vormingsgebied godsdienstige vorming, waarbij we de methode 'Trefwoord' gebruiken
2. Bij het vakgebied aardrijkskunde waarbij we de methode 'Geobas' gebruiken
3. Bij het vakgebied geschiedenis waarbij we de methode 'Wijzer door de tijd' gebruiken
4. Bij andere wereldoriënterende vakken als natuur (NME) en verkeer
5. Maandelijks werken met de materialen van het tijdschrift Sam Sam. Samen met de docentenhandleiding bevordert Sam Sam kennis en begrip voor andere culturen
6. Bij het gebruik van de boekenserie 'Kijk en beleef' voor de onderbouw
7. Met behulp van de programma's van schooltv. Voorbeelden hiervan zijn:
Koekeloere (gr.1,2)
Huisje, Boompje, Beestje (gr. 3,4)
Buitendienst (gr.5,6)
Jeugdjournaal en andere actualiteiten (gr. 7,8)

Het gebruik van de genoemde methoden en het inpassen van de schooltv-programma's in de lessen is een goede garantie dat burgerschap in voldoende mate, structureel op onze school aan bod komt.

Binnen actief burgerschap onderscheiden we de drie elementen: *participatie, democratie en identiteit*.

Participatie vinden we terug in:

1. helpen opruimen – lokaal aanvegen
2. verantwoordelijkheden geven in de klas – taken
3. geld inzamelen voor een goed doel
4. kaart – bezoek zieke leerlingen / ouders
5. leesmentor voor leerlingen uit een lagere klas
6. buurtacties (leefbaarheid), zoals 'Himmeldei'
7. acties om plein 'op te leuken'; flessenzamelactie

Democratie vinden we terug in:

1. gemengde werkgroepjes
2. deelname in klassenkring
3. afspraken en groeps- en schoolregels samen maken
4. anti-pestaanpak
5. samen problemen oplossen en besluiten nemen
6. groepswerk
7. Anne Frank-krant
8. vrijheid vieren en kransleggen (4/5 mei)
9. activiteiten m.b.t. verkiezingen / Prinsjesdag

Identiteit vinden we terug in:

1. feesten met religieuze achtergrond vieren
2. klassenprojecten over geestelijke stromingen
3. eigen omgeving leren kennen
4. samenwerken met verschillende kinderen

Door gebruik te maken van methodes en losse materialen komt actief burgerschap en sociale integratie structureel aan de orde.

Hiernaast staan jaarlijkse acties op het programma, zoals Kinderpostzegels, schaatsen voor Water / Actie Schoenendoos (om en om) en zendingsprojecten.

Indien nodig, bij rampen bijv., worden ook nog andere acties gevoerd. Deze acties staan niet van te voren gepland.

Verder doet de bovenbouw regelmatig mee aan anti-vandalisme projecten zoals bijv. het project 'Loop niet mee'.

Ook wordt tijdens de lessen ingegaan op actuele gebeurtenissen. Dit kan uitgaan van de leerlingen of leerkrachten.

Jaarlijks wordt geëvalueerd op welke wijze burgerschap en integratie aan de orde zijn geweest.

Op bovengenoemde wijze wordt de uitkomst verantwoord.

